Ministerie van Justitie en Veiligheid

Minister van Asiel en Migratie

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

onze referentie
8004354

Datum
7 september 2026

nota

Beslisnota kabinetsreactie op onveilige situaties asielzoekers in opvang

1. Aanleiding

De vaste commissie voor Asiel en Migratie heeft op 3 juli jl. verzocht om een Kabinetsreactie te ontvangen n.a.v. een brief van B. R. d.d. 20 juni 2026 over 'Zwartboek Geloofsvervolging in de Nederlandse Opvang' en n.a.v. 'Noodbrief structureel onveilige situaties bij queer asielzoekers' d.d. 18 juni 2026 van LGBT Asylum Support.
Recente berichtgeving in het Nederlands Dagblad[1] en signalen van belangenorganisaties laten zien dat lhbtiq+ en bekeerlingen slachtoffer zijn van incidenten in de opvang.
In het Commissiedebat Asiel- en Migratie van 10 september jl. vroegen de fracties om een hardere normering en aanpak van incidenten in de opvang.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met versturen bijgaande Kamerbrief. De Tweede Kamer wordt met deze brief geïnformeerd hoe de problematiek wordt aangepakt en op welke fronten de aanpak zal worden versterkt.

3. Kernpunten

In aanvulling op bestaande aanpak (zie toelichting onder 4), wordt in samenspraak met COA gewerkt aan versterking op de volgende onderdelen:

- De bestaande training voor COA-medewerkers in de begeleiding van religieuze bewoners wordt onder alle locatiemanagers opnieuw onder de aandacht gebracht. Onderdeel van deze werkinstructie zijn gerichte handvatten hoe religieuze spanningen kunnen worden herkend en voorkomen.
- COA heeft locatiemanagers gevraagd alert te zijn op signalen en monitort dit actief.
- COA heeft contactpersonen veiligheid in stelling gebracht om signalen van intimidatie van kwetsbare personen actiever op te volgen.
- De jaarlijkse Incidentenmonitor wordt aangevuld met nadere informatie over misdrijven met een discriminatoir oogmerk (onder meer wegens seksuele gerichtheid of geloofsovertuiging)

4. Toelichting

De bestaande aanpak van bescherming kwetsbare personen waaronder lhbtiq+ en bekeerlingen loopt langs de volgende actielijnen:

[1] Nederlands Dagblad, 4 september 2026, '*In overvolle azc's krijgen groepen als christenen, alawieten en homo's de klappen*'

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
7 september 2026

- Iedere asielzoeker moet zich sociaal veilig kunnen voelen; bedreiging, geweld, intimidatie en religieuze dwang worden niet geaccepteerd. Het COA treedt normerend op conform maatregelenbeleid.
- COA zet in op voorlichting over het Nederlandse waardenkader (o.a. artikel 1 Grondwet)
- Aanwezigheid van minimaal één lhbtiq+ contactpersoon per locatie. Voorts basis- en verdiepende trainingen (in samenwerking met COC Nederland) voor medewerkers continueren en onder de aandacht brengen.
- Bij strafbare feiten lik-op-stuk strafrechtketen. Na onherroepelijke veroordeling IND-toets op verblijfsrechtelijke consequenties.
- Melding/aangifte door bewoners wordt door COA gestimuleerd.
- Op basis van huidige signalen wordt aanvullend onderzoek niet aangewezen geacht; departement en COA blijven structureel in gesprek met belangenorganisaties en volgen signalen actief op.
- Communicatielijn departement richting LGBT Asylum Support: niet ingaan op individuele casuïstiek; verzenden ontvangstbevestigingen wanneer beleid al is toegelicht; bereidheid tot gesprek over beleid blijft staan.
- Aandacht voor suïcidepreventie en inzet Ketenbreed Calamiteitenteam (KCT) Meldingen van suïcide(dreiging) worden serieus genomen; COA-begeleiding en KCT-inzet borgen een ketenbrede respons.

4.1. Politieke context

Over geweld en intimidatie tegen (christelijke) asielzoekers heeft u juli jl. Kamervragen beantwoord van de leden Ceder en Van Dijk.[2],
U heeft de Tweede Kamer toegezegd met JenV te overleggen of incidenten gericht op levensovertuiging inzichtelijk kunnen worden gemaakt en de Kamer te informeren over de uitkomst (lid Ceder). Ook ligt er een aangenomen motie van de leden van de Ceder en Van Dijk om incidenten van religieus gemotiveerd geweld tegen asielzoekers binnen opvanglocaties beter te registreren[3].
Die motie en de daaraan gerelateerde toezegging wordt gestand gedaan met de uitwerking om de jaarlijkse Incidentenmonitor aan te vullen met nadere informatie over misdrijven met een discriminatoir karakter (wegens seksuele gerichtheid en geloofsopvatting bijvoorbeeld).
Voorts geeft u toelichting op de uitwerking van de motie van de leden Ceder en Van Dijk[4], v.w.b. bespreken van signalen ten aanzien van onveiligheid van bekeerde asielzoekers met het COA en partners zoals Stichting Gave.
In het regeerprogramma is de politieke ambitie opgenomen om kwetsbare groepen in de opvang – zoals lhbti+'ers, kinderen en bekeerlingen – meer te beschermen. Wie de opvang voor hen onveilig maakt, wordt sneller onder verscherpt toezicht geplaatst en afgewezen voor een verblijfsvergunning.

4.2. Krachtenveld

De beleidsreactie is afgestemd met COA en ter info gedeeld met DGOPenV, DGRR, IND en DTenV.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

[2] Antwoord op vragen van de leden Ceder en Diederik van Dijk over bedreiging en intimidatie van christelijke asielzoekers in asielzoekerscentra | Tweede Kamer der Staten-Generaal
[3] 19 637, nr. 3586
[4] 36 800 XX, nr. 39

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
7 september 2026